

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

w sprawie zażalenia X.Y. – sędzi Sądu Rejonowego w W. na uchwałę Sądu Najwyższego – Izba Odpowiedzialności Zawodowej z dnia 7 lutego 2024 r., sygn. akt I ZI 79/23, w przedmiocie wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej,

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej,

na posiedzeniu w dniu 10 marca 2025 r.,

z urzędu,

na podstawie art. 22 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r.

Prawo o ustroju sądów powszechnych

postanowił:

**zawiesić postępowanie w sprawie o sygn. II ZIZ 9/24 z uwagi
na wystąpienie w sprawie długotrwałej przeszkody
uniemożliwiającej jego prowadzenie.**

UZASADNIENIE

Zastępca Prokuratora Okręgowego w R. wnioskiem z dnia 14 listopada 2023 r., sygn. akt [...], zwrócił się do Sądu Najwyższego o podjęcie uchwały w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej X.Y. - sędziego Sądu Rejonowego w W., gdyż zgromadzone dowody uzasadniają podejrzenie popełnienia przez nią czynu zabronionego z art. 177 § 1 k.k.

Sąd Najwyższy uchwałą z dnia 7 lutego 2024 r., sygn. akt I ZI 79/23, w składzie SSN Wiesław Koziół, zezwolił na pociągnięcie do

odpowiedzialności karnej X.Y. – sędziego Sądu Rejonowego w W., za to, że „w dniu 28 marca 2022 r. na ulicy [...] w W. kierując samochodem osobowym m-ki H. nr rej. [...] umyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, że nie zachowała szczególnej ostrożności podczas zbliżania się do wyznaczonego przejścia dla pieszych i niewłaściwie obserwowała przedpole przed pojazdem w wyniku czego nieumyślnie spowodowała wypadek wskutek, którego nie ustąpiła pierwszeństwa pieszemu Y.Y. znajdującą się na przejściu dla pieszych i przechodzącą z lewej strony na prawą potrąciła ją, w wyniku czego w/w pokrzywdzona doznała obrażeń ciała w postaci: [...], które spowodowały naruszenie czynności narządów ciała na okres trwający dłużej niż 7 dni w rozumieniu art. 157 § 1 k.k., tj. o czyn z art. 177 § 1 k.k.”.

Zażalenie na powyższą uchwałę złożyła X.Y. wnosząc o zamianę zaskarżonej uchwały. Jednocześnie sędzia wniosła o zawieszenie postępowania powołując się na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2024 r. sygn. II ZIZ 14/23, wskazując, że obecne ukształtowanie Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego nie odpowiada standardom konstytucyjnym i normom prawa unijnego, co uzasadnia zawieszenie postępowania do czasu rozstrzygnięcia wątpliwości co do funkcjonowania tejże Izby.

Sprawa ta została zarejestrowana w repertorium Izby Odpowiedzialności Zawodowej pod sygn. II ZIZ 9/24, zaś do składu orzekającego zostali wyznaczeni: SSN Barbara Skoczowska jako przewodnicząca i sprawozdawca, SSN Zbigniew Korzeniowski oraz SSN Krzysztof Staryk. Termin posiedzenia w tej sprawie został wyznaczony na dzień 14 listopada 2024 r. Z uwagi jednak na złożone w dniu 13 listopada 2024 r. przez SSN Krzysztofa Staryka wniosku o zdjęcie z wokandy wszystkich spraw wyznaczonych z jego udziałem, do czasu rozpoznania powództwa sędziego o ustalenie, że nie jest on uprawniony do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej (sygn. akt I ZPU 19/24), wyznaczony termin posiedzenia został odwołany. Do chwili obecnej sędzia ten powstrzymuje się od orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

W pierwszej kolejności należy zauważyć, że Sąd, rozpoznający zażalenie na uchwałę w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, tworzy trzech sędziów (zob. odpowiednio stosowany art. 29 § 1 k.p.k.).

Wskazać także należy, że od rozpoznania sprawy, z mocy prawa wyłączony został Prezes SN Wiesław Kozielowicz, rozpoznający sprawę jako Sąd I instancji, oraz SSN Paweł Grzegorzczuk, wobec którego Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie postanowieniem z dnia 23 lutego 2023 r., sygn. akt VI SA/Wa 8158/22, wstrzymał wykonanie postanowienia Prezydenta RP z dnia 17 września 2022 r., nr 1130.81.2022, o wyznaczeniu do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego. Jednocześnie, wskutek złożenia przez SSN Krzysztofa Staryka wniosku o niewyznaczanie spraw z jego udziałem i powstrzymanie się przez tego sędziego od orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej do czasu rozpoznania powództwa o ustalenie, że sędzia ten nie jest uprawniony do orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej z dnia 16 września 2024 r. sygn. I ZPU 19/24, koniecznym stało się uzupełnienie składu o jednego sędziego.

Tymczasem, Izba Odpowiedzialności Zawodowej Sądu Najwyższego składa się z 11 sędziów Sądu Najwyższego (art. 22a ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym powoływanej dalej jako ustawa o SN). Poza sędziami wyznaczonymi do składu (Barbara Skoczowska, Zbigniew Korzeniowski), sędzią Sądu Najwyższego Krzysztofa Staryka – powstrzymującego się od orzekania w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej oraz niemogącymi z mocy prawa rozpoznawać przedmiotowej sprawy (Wiesław Kozielowicz, Paweł Grzegorzczuk) do orzekania w tej Izbie postanowieniem Prezydenta RP zostali wyznaczeni: Tomasz Demendecki, Marek Dobrowolski, Marek Motuk, Marek Siwek, Maria Szczepaniec i Paweł Wojciechowski. Rzecz jednak w tym, że wszyscy wskazani sędziowie zostali powołani na urząd sędziego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, którą ukształtowano na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Z uwagi na szeroko opisane w uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 lutego 2024 r. o sygn. II ZIZ 14/23, stanowisko, w którym wskazano na ustrojową wadliwość opisywanego organu z udziałem wskazanych

sędziów powołanych w wadliwej procedurze nominacyjnej, prowadzącą do stwierdzenia, że ukształtowana w taki sposób Izba Odpowiedzialności Zawodowej nie spełnia wymogów, by uznać wskazany organ za niezależny, bezstronny i niezawisły Sąd, powielanie zawartej tam argumentacji nie jest konieczne.

W tym kontekście należy jedynie podkreślić, że uzupełnienie składu orzekającego w niniejszej sprawie o jednego sędziego spośród wskazanych sześciu, skutkowałoby nienależytą obsadą sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. oraz naruszałoby prawo strony do niezależnego, bezstronnego sądu ustanowionego ustawą w rozumieniu Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Traktatu o Unii Europejskiej.

Jednocześnie warto zwrócić uwagę, że – opierając się na przepisach rangi ustawowej – nie jest możliwe delegowanie do rozpoznania sprawy sędziego Sądu Najwyższego orzekającego w innej Izbie, którego powołanie na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego nie byłoby wadliwe. Wprawdzie zgodnie z art. 35 § 3 ustawy o SN sędzia SN może być wyznaczony przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego do udziału w rozpoznaniu określonej sprawy, jednak art. 35 § 4 wprost wyklucza możliwość zastosowania tego przepisu do Izby Odpowiedzialności Zawodowej. Dodać należy, że przepisy ustawy o Sądzie Najwyższym w takiej sytuacji nie przewidują możliwości przekazania sprawy do innej Izby tego Sądu. Prezes Sądu Najwyższego może przekazać sprawę jedynie, jeśli uzna, że nie należy ona do właściwości izby, której pracą kieruje. Zgodnie natomiast z art. 110 § 2a ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o ustroju sądów powszechnych, w drugiej instancji w sprawach, o których mowa w art. 80 i art. 106zd tej ustawy, orzeka Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów orzekających w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej.

Oznacza to, że w wyżej wskazanej sytuacji faktycznej i prawnej nie ma możliwości obecnie utworzenia, spośród sędziów Izby Odpowiedzialności Zawodowej Sądy Najwyższego, niezależnego i niezawisłego sądu, którego orzeczenie wydane w tej konkretnej sprawie nie byłoby obarczone bezwzględną przyczyną odwoławczą i dlatego też należało postępowanie w sprawie zawiesić, do czasu ustąpienia przeszkody uniemożliwiającej prowadzenie postępowania.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

[M. T.]

[a.t]